پیشنهاد عجیب ده‌نمکی

گروه ادب و هنر| مسعود ده‌نمکی درباره فیلم‌های دفاع مقدس، جنگی و ضد جنگ گفت‌وگویی داشته که نکاتی از آن جالب توجه است. از او پرسیده می‌شود واقعا با دستورالعمل و قانون می‌شود هنرمندان را مجاب کرد که به سمتش بروند؟ ده‌نمکی ادامه می‌دهد: «اگر بخواهند می‌توانند. آقایان وقتی یک بازیگر را در خیابان یا محفل خاصی می‌گیرند، می‌توانند به جای زندان که جریمه مردم عوام و بیچاره است بگویند باید در فیلم فلان نهاد بازی کنید. خیلی از اینها علاقه دارند...؛ خیلی‌هایشان برای اینکه زمینه کار داشته باشند و خیلی‌ها هم برای اینکه علاقه دارند، اما لازم است کسی حس فطرتی‌شان را بیدار کند و تلنگری به آنها بزند که در این صورت حتما در این زمینه‌ها کار می‌کنند.»

سینما

حسین محجوب در نقش رئیس‌جمهور گرجستان

گروه ادب و هنر| کارگردان گرجستانی، گئورکی اواشویلی فیلم جدید خود را ساخته است. اما خبر بسیار جالب حضور حسین محجوب، بازیگر ایرانی در آن است. این اثر سیاسی گئورگی درباره زندگی و مرگ زویاد گامساخوردیا، اولین رئیس‌جمهور گرجستان پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی است. در سال ۱۹۹۱ بود که کشورهای بلوک شرق اروپا و مخصوصا گرجستان اعلام استقلال کردند و به سمت دموکراسی رفتند. گامسا خوردیا که در ابتدا رئیس مجلس بود، توانست به ریاست‌جمهوری برسد و پس از چندی با کودتای مخالفان فرار کرد. گئورکی اواشویلی، کارگردان مطرح سینمای گرجستان است که پیش از این با فیلم سینمایی «جزیره ذرت» جایزه گوی کریستال جشنواره کارلووی واری را به دست آورده و فیلمش به لیست اولیه

حسین محجوب

نامزدهای اسکار بهترین فیلم خارجی زبان سال ۲۰۱۴ راه پیدا کرده بود. محجوب درباره حضور در این فیلم دو ساعته گرجستانی گفت: «فیلمنامه خیبولا توسط گئورکی اواشویلی، کارگردان گرجستانی برای من ارسال شد و پس از آن با توافق صورت گرفته به بازی در این اثر پرداختم. این فیلم قرار است در کشورهای متعددی به اکران درآید اما در مورد اکران آن در ایران مطمئن نیستم.» محجوب، بازیگر رشتی سریال‌ها و فیلم‌های مختلفی در ایران است که می‌توان به «من ترانه ۱۵ سال دارم» و «رنگ خدا» و همچنین فیلم به یاد ماندنی «طبل بزرگ زیر پای چپ من» و «پرده آخر» اشاره کرد. محجوب درباره اولین تجربه مهم بین‌المللی خود گفت: «نقش رئیس‌جمهور گرجستان پس از فروپاشی شوروی سابق را برعهده دارم.

گامساخوردیا سال ۱۹۹۱ با اکثریت قریب به اتفاق به عنوان اولین رئیس‌جمهور گرجستان انتخاب شد. مشکلات اقتصادی، رابطه تیره و تار با اتحاد جماهیر شوروی و درگیری‌های قومی به ناآرامی‌های در حال رشد منجر شد تا اینکه گامساخوردیا در یک کودتای نظامی سرنگون و تبعید شد.» نکته مهم در رابطه با این فیلم آن است که این فیلم در مورد یکی از مهم‌ترین و ظاهرا مظلوم‌ترین سیاستمداران تاریخ گرجستان است و معمولا جشنواره‌های غربی و مطرح به فیلم‌های سیاسی بلوک شرق توجه ویژه‌ای نشان می‌دهند. از طرفی کارگردانش هم چهره شناخته شده سینمای گرجستان در جهان است و بعید نیست که در ماه‌های آینده با شرکت در جشنواره‌های مختلف اتفاقات خوبی برایش بیفتد.

این پنجمین فیلم اشوایلی گرجستانی است که تقریبا می‌شود او را در حرفه خود موفق نامید. بازیگر فیلم «شاید وقتی دیگر» بهرام بیضایی به علت شباهت بسیار زیاد به این رئیس‌جمهور به ایفای این نقش می‌پردازد و در این فیلم به زبان گرجی سخن خواهد گفت.

کافه کتاب

دعوت به خواندن داستان کوتاه

گروه ادب و هنر| داستان کوتاه همچنان طرفداران خاص خودش را دارد و هنوز هستند کسانی که از خواندن داستان کوتاه لذت می‌برند. برای این عده، انتشار مجموعه داستان‌های خوب غنیمت است. در این راستا به تازگی نشر «چترنگ» چندین داستان کوتاه از داستان‌نویسان مشهور را در یک کتاب ترجمه و روانه بازار کتاب کرده است. انتخاب این داستان‌ها به گونه‌ای است که بازه زمانی نوشته شدن‌شان از حدود ۳۰۰ سال پیش از میلاد مسیح تا دهه ۸۰ میلادی در نظر گرفته شده است. بنابراین برخی از آنها امکان دارد از قالب داستان کوتاه به معنای امروزی‌اش خارج باشد، اما همچنان خواندن‌شان خالی از لذت نیست.

مترجم نیز این داستان‌ها را به گونه‌ای دستچین کرده است که درون‌مایه‌شان جهان‌شمول باشد و برای انسان ایرانی در شرایط امروزی نیز قابل درک باشد. راجربی.گودمن در متنی که به عنوان مقدمه کتاب ترجمه شده، در مورد اهمیت داستان کوتاه نوشته است: «نویسنده داستان کوتاه مانند ماهیگیری است که دنبال قزل‌آلای چابک است.

او برای به قلاب انداختن شکارش باید کاربلد و آماده، در کمین باشد. قزل‌آلا البته همان خواننده یا مخاطب است؛ یعنی کسی که باید فریبش داد، وسوسه‌اش کرد و او را به قلاب انداخت. نخستین گزینه در جعبه ابزار نویسنده، عنوان داستان است که باید طوری باشد که اشتهای خواننده را برانگیزد؛ در غیر این صورت، خواننده مانند ماهی‌های پیر و فرتوت، طعمه را کنار می‌زند و به راهش ادامه می‌دهد.

اما نویسنده، برخلاف ماهیگیر، کارش صرفا به جلب‌نظر خواننده ختم نمی‌شود. او باید خواننده را در مشتش نگه دارد و سرگرمش کند. از آنجایی که نویسنده درباره افراد، مکان‌ها و رویدادهایی می‌نویسد که اغلب ناکام، نامطبوع و تلخ هستند، کار او به مراتب دشوارتر است.»

الیور گلد اسمیت، ریکاردو پالما، آگوست استریندبرگ، کاترین منسفیلد، آلفونس دوده، ارسکین کالدول، جیمز هانلی، اوراسیو کیروگا، دوروتی پارکر، آنجلیکا گیبز و الیسه زانتیف از جمله نویسندگانی هستند که در این کتاب از آنها داستان کوتاهی ترجمه شده است. خواندن کتاب «سه نامه و یک قصه و چند داستان دیگر» را برای لذت بردن از داستان کوتاه به شما پیشنهاد می‌کنیم.

سه نامه و یک قصه و چند داستان دیگر

نویسنده: کاترین منسفیلد و ...
مترجم: نیما م. اشرفی
ناشر: چترنگ

جشن خانه سینما یا دوسالانه جشنواره فیلم فجر

شبی به یاد ماندنی برای «ابد و یک روز»

مهربانو ابدی‌دوست| شامگاه دوشنبه بیست‌ودوم شهریور اهالی سینما در فضای سر باز میدان مشق دور هم جمع شدند تا شاهد برگزاری هجدهمین جشن خانه سینما باشند. وقتی مراسم به پایان رسید و حاضران از سردر باغ ملی خارج می‌شدند، اغلب با خودشان زمزمه می‌کردند که خانه سینما، جشنواره فیلم فجر را تکرار کرده است. نتایج هجدهمین جشن خانه سینما، بی‌شباهت به سی‌وچهارمین و سی‌وسومین جشنواره فیلم نبود و تفاوت‌ها خیلی کمتر از آن بود که بشود گفت با یک انتخاب متفاوت دیگر رو به رو بوده‌ایم. این اتفاق در جشن حافظ هم تکرار شده بود و انتخاب‌ها خیلی نزدیک به آن چیزی بود که در جشنواره فیلم فجر رخ داده بود. بار دیگر فیلم «ابد و یک روز» بیشترین جایزه‌ها را از آن خود کرد.

نوید محمد زاده و پیمان معادی در جشن خانه سینما

تفاوت‌ها گرچه کم بود، اما مشخص بود که خواسته‌اند یکی دو جا که در حق برخی‌ها در جشنواره فیلم فجر اجحاف شده بود، تلافی کنند. انتخاب پیمان معادی به عنوان بهترین بازیگر نقش اول مرد، یکی از تفاوت‌های بارز بود که خیلی‌ها را به وجد آورد و حاضران نیز با تشویق‌های‌شان نشان دادند انتخاب به‌جایی است. فیلم «ابد و یک روز» جدا از تندیسی که به پیمان معادی برای بازی در این فیلم تعلق گرفت، یک تندیس شایستگی و دیپلم افتخار هم نصیب نوید محمدزاده، برای نقش مکمل مرد کرد تا این بازیگر همچنان در صدر توجه‌ها باشد. از بین نامزدهای بهترین صدابرداری، تندیس شایستگی بهترین صدابرداری به امین میرشکاری برای فیلم «ابد و یک روز» رسید. از بین نامزدهای بهترین طراحی لباس تندیس شایستگی بهترین طراح لباس به غزاله معتمد برای فیلم «ابد و یک روز» و از بین نامزدهای بهترین تدوین هم تندیس شایستگی و دیپلم افتخار بهترین تدوین به بهرام دهقانی برای فیلم «ابد و یک روز» و تندیس شایستگی و دیپلم افتخار بهترین فیلمنامه و کارگردانی به سعید روستایی برای فیلم «ابد و یک روز» داده شد. به این ترتیب فیلم «ابد و یک روز» توانست مانند جشنواره فیلم فجر و جشن حافظ اغلب جوایز را از آن خود کند.

بار دیگر «بادیگارد»

اما فیلم «بادیگارد» که در بخش موسیقی در رقابت با فیلم‌های دیگر در سی و چهارمین جشنواره فیلم جا مانده بود در جشن خانه سینما مورد توجه قرار گرفت و توانست تندیس لیاقت و دیپلم افتخار را توسط کارن همایونفر از آن خود کند. در بخش جلوه‌های میدانی و بصری هم که در جشنواره سیمرغ بلورین را دریافت کرده بود، در جشن خانه سینما هم تندیس شایستگی را از آن خود کرد.

زن‌های «کوچه بی‌نام»

فیلم «کوچه بی‌نام» که در سی‌و سومین جشنواره فیلم فجر در سه بخش «بهترین بازیگر نقش اول زن، بهترین بازیگر مکمل زن و چهره‌پردازی» نامزد دریافت جایزه شده بود و در نهایت بهترین بازیگر نقش اول زن را دریافت کرد در جشن خانه سینما هم دوباره باران کوثری تندیس شایستگی و دیپلم افتخار را دریافت کرد. فرشته صدر عرفایی هم جایزه نقش مکمل زن را از آن خود کرد.

ایستاده در غبار

فیلم «ایستاده در غبار» که در سی و چهارمین جشنواره فیلم فجر در ۱۱ مورد نامزد دریافت جایزه شده بود که در نهایت سه جایزه را از آن خود کرد، در بخش بهترین فیلم و بهترین جلوه‌های ویژه میدانی و بهترین چهره‌پردازی تندیس شایستگی و دیپلم افتخار را دریافت کرد. البته این انتخاب هم در مقایسه با جوایز فجر تفاوت چندانی نداشت و فقط جایزه چهره‌پردازی به آن اضافه شده است.

«اژدها وارد می‌شود»

یکی از تفاوت‌های مهم جشن خانه سینما با دو جشنواره قبلی اهدای جوایز به فیلم «اژدها وارد می‌شود» است. این فیلم در سی و چهارمین جشنواره فیلم فجر در پنج رشته نامزد دریافت جایزه شده بود که البته موفق به دریافت جایزه نشد. اهدای دو تندیس شایستگی و دیپلم افتخار بهترین طراحی صحنه و بهترین فیلمبرداری به این فیلم نیز با تشویق حاضران در مراسم هجدهمین جشن خانه سینما رو به رو شد.

سعید روستایی

فرشته صدر عرفایی

باران کوثری

کمال تبریزی

رضا کیانیان و بهرام دهقانی

جشنواره

سیدحسین رسولی| اکبر زنجان‌پور، بازیگر و کارگردان پیشکسوت تئاتر کشور با بریدن روبان نمادین، پنجمین جشنواره تئاتر شهر را افتتاح کرد و در کنار او هنرمندانی مانند پرستو گلستانی، رضا فیاض و کوروش زارعی نیز حضور داشتند که اجرای موسیقی و ضرب زورخانه‌ای و تعزیه شکل و شمایل متفاوتی به آن داده بود. در این مراسم محمود صلاحی، رئیس سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران گفت: «دوستان بسیار زحمت کشیدند تا از میان ۷۹۰ اثری که به دبیرخانه جشنواره رسیده بود و ۱۲۷۰ هنرمندی که برای شرکت در این جشنواره داوطلب شده بودند، در مرحله اول، ۲۱۰ نمایش را انتخاب کنند تا در مرحله نهایی ۷۱ گروه موفق شوند ۲۹۷ اجرا در ۱۳ سالن را ظرف یک هفته از عید سعید قربان تا عید سعید غدیر روی صحنه ببرند. هفته آینده برگزیدگان این جشنواره به جامعه هنرهای نمایشی و مردم عزیز معرفی می‌شوند.» او در ادامه گفت: «پنجمین دوره از جشنواره تئاتر شهر، با نکوداشت استاد اکبر زنجان‌پور برگزار می‌شود.»

پردیس‌های تئاتر در شهر تهران

از نکات جالب در این جشنواره بالاخره شنیدن خبر افتتاح باغ کتاب و سه سالن تئاتر در شمال شهر تهران توسط شهرداری است که سال‌هاست ما این قول‌ها و حرف‌ها را می‌شنویم و سال می‌گذرد و دوباره خبری از آن نیست. در همین رابطه صالحی با تاکید بر ایجاد سالن تئاتر و فرآیند تولید هنرهای نمایشی گفت: «به این نتیجه رسیده‌ایم که باید برای تئاتر پردیس و سالن بسازیم. شهرهای بزرگ در جهان در روز ۵۰، ۶۰ و حتی ۱۰۰ اجرای تئاتر را تجربه می‌کنند. شهرداری تهران برای گسترش جلوه هنری نسبت به قبل، چند برابر به‌صورت فشرده کار کرده است. بعد از سال‌ها دو پردیس «تئاتر تهران» در خاوران با ۶ سالن و «پردیس «تئاتر صبا» در خیابان ملک آماده می‌شود. قرار بود این پردیس در اختیار معاونت هنری قرار گیرد اما بنا به درخواست ما، این پردیس‌ها به سازمان فرهنگی هنری تحویل شد و سرپرستی هر دو پردیس نیز برعهده شهرام کرمی قرار گرفت. امیدوارم مراسم اختتامیه پنجمین جشنواره تئاتر شهر را با حضور پیشکسوتان و هنرمندان تئاتر و برگزیدگان این جشنواره، در سالن اصلی پردیس خاوران که ۱۴۰۰ نفر گنجایش دارد، برگزار کنیم. همچنین قرار است باغ کتاب تهران را به‌زودی افتتاح کنیم. سه سالن نمایش را نیز در این مکان در نظر گرفته‌ایم که قرار است در آنها تئاترهای مرتبط با کتاب اجرا شوند.» حالا باید دید که این قول‌ها و این حرف و حدیث‌ها بالاخره جنبه واقعیت به خود خواهد گرفت یا نه؟ شهرداری تهران تعداد بسیار زیادی فرهنگسرا را در اختیار دارد که در اکثر آنها هنر تئاتر و سینما مغفول مانده و تنها سه فرهنگسرای نیاوران، ارسباران و بهمن توانسته‌اند اجراهای مناسبی را در خود جای بدهند و تبدیل به سالن‌های مهم تئاتری کشور شوند و باقی مکان‌ها گویی در وادی دیگری به سر می‌برند. شهرام کرمی، دبیر پنجمین دوره جشنواره تئاترشهر این جشنواره توانسته نظم مناسب و کیفیت بالایی در برگزاری این جشنواره در آخرین ساعات دوشنبه ۲۲ شهریور پیاده کند. باغ هنرهای تهران در نزدیکی میدان تجریش و روبه‌روی خانه تاریخی پروفسور حسابی مکان افتتاحیه این جشنواره بود که جشن آغازین در آن برگزار شد. البته انتقادی که به این جشنواره وارد است اینکه از نام‌های شناخته‌شده و گروه‌های حرفه‌ای تئاتر خبری نیست و تنها اجراهای گروه‌های به‌شدت آماتور را در این جشنواره شاهد هستیم که جویای نام و جایزه هستند؛ بنابراین کیفیت کارها پایین و بالا دارد. این جشنواره مانند دیگر جشنواره‌ها فقط و فقط برگزار می‌شود و تاثیر مناسبی در ساختار و کلیت تئاتر کشور ندارد و امیدوار هستیم مسئولان به جای افزایش بیش از حد همایش‌ها و جشنواره‌ها دست به ساخت‌وساز سالن نمایشی و امکانات سخت‌افزاری برای فرهنگ بزنند.

جشنواره پنجم تئاتر شهر با حضور ۷۱ گروه اجرایی آغاز شد

خبر افتتاح ۱۰ سالن نمایش

اکبر زنجان‌پور، بازیگر و کارگردان پیشکسوت تئاتر

سینمای جهان

کلینت ایستوود و تام هنکس سینما را تیرباران کردند

گروه ادب و هنر: فیلم جدید کلینت ایستوود، کارگردان کهنه‌کار سینمای هالیوود به نام «سالی» (Sully) به محض اکران به صدر گیشه سینمای جهان رسید و توانست نگاه‌ها را به خود جذب و ثابت کند که تام هنکس بازیگر اصلی این فیلم همچنان یکی از پرطرفدارترین بازیگران سینما است. در این فیلم هنکس نقش یک خلبان معروف در تاریخ آمریکا با نام چلسی سلینبرگ را بازی می‌کند. فروش متوسط فیلم در سه روز نخست چیزی بیشتر از ۳۵ میلیون دلار است. این خلبان قهرمان سال ۲۰۰۹ توانست یک فروند ایرباس را با ۱۵۵ سرنشین به سلامت روی زمین بنشاند. در واقع باز هم تام هنکس نقش یک قهرمان را از دل واقعیت بازی کرده است. توجه مخاطبان به این نوع فیلم‌ها نشان می‌دهد سینمای هالیوود همچنان با قهرمانان و ابرقهرمانان خود پیشتاز سینمای جهان است. هزینه این درام حادثه‌ای چیزی بیش از ۶۰ میلیون دلار است که کمپانی «برادران وارنر» آن را تولید و توزیع کرده است. جشنواره فیلم تورنتو اولین میزبان این فیلم بود که بازخوردهای بسیار مناسبی را به همراه داشت. در این میان فیلم دوم باکس‌آفیس (گیشه) سینما در روزها اخیر «وقتی تنه می‌شکند» است که با فروشی بیشتر از ۱۵ میلیون دلار در روز افتتاحیه توانست جایگاه خود را تثبیت کند. جان کسار، کارگردان این فیلم در اثر جدید خود به درام روانشناسانه روی آورده است.

کتاب

شگفتی روس‌ها از اقبال چخوف در ایران

گروه ادب و هنر| شهرکتاب ایران با مرکز فرهنگی چخوف روسیه همکاری می‌کند و برنامه «یک هفته با چخوف» در سال آینده در مرکز فرهنگی و بین‌الملل شهر کتاب برگزار می‌شود و چخوف‌شناسان برجسته روسیه به همراه صاحب‌نظران،نویسندگان،مترجمان و نمایشنامه‌نویسان ایرانی درباره آثار چخوف بحث و گفت‌وگو می‌کنند. علی‌اصغر محمدخانی، معاون فرهنگی و بین‌الملل شهر کتاب، که برای شرکت در چند برنامه فرهنگی در شهرهای سن‌پترزبورگ و مسکو به روسیه سفر کرده بود، با اعلام این خبر گفت: «تاکنون بیش از ۲۰ نشست و سمینار ادبی با دانشگاه‌ها و مراکز فرهنگی روسیه داشته‌ایم.» محمد خانی در راستای این سفرهای مشترک روز سه‌شنبه ۱۶ شهریور به همراه رویا صدر، طنزنویس و مجتبی بشردوست استاد دانشگاه در محل اتحادیه نویسندگان سن‌پترزبورگ رفته‌اند و درباره طنز معاصر فارسی، نقد ادبی و تحولات داستان‌نویسی در سه دهه اخیر در ایران گفت‌وگو کرده‌اند. در همین سفر بوده است که به‌منظور برگزاری برنامه‌هایی برای معرفی ادبیات دو کشور قرارهایی گذاشته شده است. همین هیات اعزامی به روسیه ۱۹شهریور هم با چخوف‌شناسان و مدیران مرکز چخوف دیدار داشته‌اند که رویا صدر در این دیدار و نشست درباره «طنز چخوف و تاثیر آن بر نویسندگان ایرانی» سخن گفته است و علی‌اصغر محمدخانی هم گزارشی از وضعیت انتشار آثار چخوف از سال ۱۳۱۰ تاکنون در ایران داده است. بنابرگفته محمدخانی تاکنون ۱۸۴۰۱۸۰ نسخه از کتاب‌های چخوف در ایران منتشر شده است. روس‌ها شگفت‌زده شده‌اند از اینکه تاکنون در ایران نمایشنامه «باغ آلبالو» با ۱۳۰ چاپ و ۱۹۵ هزار شمارگان و نمایشنامه «سه خواهر» با ۹۷ چاپ و شمارگان ۹۸۳۰۰ نسخه و در شمارگان ۱۰۵۸۰۰ نسخه چاپ شده است.